1. NALLITEHDAS

Nammo perustaa nallitehtaan Vihtavuoreen. Tarkoituksena on varmistaa tämän erittäin tärkeän komponentin saanti tulevaisuudessa.

Markkinat, saatavuus

Pohjoismaissa on yhteensä tuotantokapasiteettia kaikille ammusten valmistukseen tarkoitetuille komponenteille nalleja lukuun ottamatta. Nalli on kriittinen sytytyskomponentti kaikissa pieni- ja keskikaliiperisissa ammuksissa.

Nammo lopetti nallituotannon Vihtavuoressa vuonna 2001, koska tuotantomenetelmät olivat vanhentuneita, puolustusvoimien nallitarve pieneni, joten ulkopuolinen hankinta katsottiin edullisemmaksi. Nammo on sittemmin luottanut ulkopuoliseen nallien saatavuuteen, pääasiassa RUAG Ammotecilta (Saksa). Markkinoiden kehitys, Ammotecin prioriteettien muuttaminen ja useat viime aikojen tapahtumat nallien valmistuksessa ovat osoittaneet, että tämä riippuvuus ulkoisista toimituksista on haavoittuvainen eikä enää hyväksyttävä.

Euroopassa puolustusvoimien varastojen kasvattaminen, lisääntynyt koulutus ja kaupallisten ammusten jatkuva vahva kysyntä Yhdysvalloissa ovat aiheuttaneet pulaa nalli-toimituksissa Euroopassa ja Yhdysvalloissa vuodesta 2019 lähtien. Potentiaalisia toimittajia on vähän, ja niillä kaikilla on kapasiteettipula. Yhtä poikkeusta lukuun ottamatta nalli-valmistajat ovat myös suuria ammusten valmistajia. He priorisoivat nallit omiin ampumatarviketoimituksiinsa ennen kuin myyvät kilpailijoille. Ottaen huomioon myös Ukrainan sota ja sen pitkäaikaiset vaikutukset, nallien tarjonta ei todennäköisesti lisäänny.

Vaikutus ammusten toimitusvarmuuteen ja Nammon tuotantoon

Nammon tarvitsemien nallien toimitussopimukset ovat toimineet hyvin viime aikoihin asti, kiitos riittävän kapasiteetin rauhallisena aikana. Viimeaikainen kehitys on kuitenkin vaikuttanut negatiivisesti Nammon kykyyn täyttää olemassa olevat sopimukset. Äkillinen Ammotecin nallien tarjonnan väheneminen vuoden 2021 neljännen vuosineljänneksen jälkeen on pakottanut Nammon vähentämään tilattuja ammusten toimituksia Norjaan, Ruotsiin ja muille markkinoille vuoteen 2023 mennessä, Suomen kysyntään on kuitenkin onnistuttu vastaamaan.

Nammo käy vuoropuhelua kaikkien mahdollisten nallitoimittajien kanssa toimitusten lisäämiseksi. Nallien lisäksi markkinoilla on tällä hetkellä pulaa myös ruudeista sekä luotien, hylsyjen raaka-aineista. Tarvittavien nallien hankkimiseksi Nammo on ollut valmis vaihtamaan itse tarvitsemaansa Vihtavuoren ruutia ja ND-PressTec:n kuppeja nallitoimituksiin. Tästä huolimatta Nammo ei kuitenkaan ole pystynyt saamaan riittäviä nallitoimituksia.

Toimintamme Lapualla, Karlsborgissa ja Palenciassa vaikuttaa merkittävästi Nammon kykyyn vastata asiakkaiden tarpeisiin. Täten Vihtavuoren nallitehdas on välttämätön sekä kotimarkkina-asiakkaidemme ammusten toimitusvarmuuden että Nammon kannattavuuden turvaamiseksi.

Nallitehtaan kustannusarvio on n. 33 M€ ja Nammon tavoitteena on saada Pohjoismaat osallistumaan tehdasinvestointiin. Suomen puolustushallinto on alustavasti varannut budjetista n. 5 M€ tehtaassa tarvittavien laitteistojen hankintaan. Puolustusministeriö on lisäksi asettanut selvitysmiehen, jonka tavoitteena on saada muut pohjoismaat osallistumaan tehtaan rahoitukseen vastaavalla summalla.